

Wárágà Pólò dré tísile Kòlòsáyìbhá i dré dhi

Wárágà kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

Kònìdhi wárágà Pólò dré tísile móndyá ka'ibhá Kòlòsáyì na dhi i dré dhi 'i. Kòlòsáyì nda tá bhàandre àlo bvò Asíyà àdhya na, vwàlepi Ëfésò rúsè ko dhi 'i. Sù ngóró Pólò ni tändi tsa tá rè kònàle ko na tíni. Akódhi ni àzíàmu, Ëpafúrà tsa tá Rúbí Tani longó gó, Ekélézyà bhàzo kònàle dhi nì (1:7; 4:12). Amvolásà dhi, Pólò dré tá adrérà'a bădzó na dhi 'á dhi, yi tá tâle dhi, à adré tá Gíká ni tà tadhá Kòlòsáyìbhá i dré kinzò sè, adrészò tâá dhi, lè i kàdré tirí àruka ópí kàdrì ro dhi kí lindrì bha, i kàdré àyi kí 'o lwàle, ìndì i kàdré tà àruka kí 'o kítswázó adrílé, ìndì kítswázó Gíká ni ni dhi bvó.

Dì ásà dhi, Pólò adré wárágà kònìdhi ni tísí kítswázó tà nda kí lotó, ìndì kítswázó Rúbí Tani ni tà àndu ngì. Adré tâá dhi, lè à kàdré ngbà 'i Yésu Krísto ni ka'í kòdhya, kítswázó adrílé ìndì kítswázó Gíká ni ni dhi bvó. Gíká 'o tá akódhi nda ngá tití dhi kí bha gó, akódhi ni 'òzo kpà móndyá tití dhi kí amú tódhýá í be dhi kòdhya. Krísto nda ngá tití dhi i dríle, ìndì Ekélézyà dríle (1:15-23). Dì ngóró mà dré akódhi ni ka'ile adrélé àma kí Míri ro dre dhi tíni dhi, lè mà kàdré atsílé akódhi léna, adrélé trôle akódhi rú, adrészò àma kí tímbaré akódhi léna, mà kàtsáró rínyi ró àma kí tà ka'ika'í na (2:6-7).

Kùdù ro dhi, Pólò adré móndyá ka ūibhá ì kàdré atsílé ngíni ya dhi ni tà tadhá. Adré tà tadhá àgo kí tà àyi kí tòkó ūbe dhi dri, ànzimvá kí tà àyi kí tibhá ūbe dhi dri, ìndì màrábà kí tà àyi kí mírì ūbe dhi dri.

Tà kàdrìkàdrì wárágà kònìdhi léna dhi ki atíma

- 1) Pólò ni módo fèma, ìndì tà dré zile Gíká tí Kòlòsáyibhá i dré dhi (1:1-14)
- 2) Krísto ngá tití i drile, ìndì Èkélézyà drile (1:15-2:5)
- 3) Ama kí lídrì Krísto na dhi (2:6-4:6)
- 4) Mòdo kùdù (4:7-18)

Pólò ni módo fèma

¹ Ma, Pólò, bhàle adrélé Yésu Krísto ni àpóstolò ro ngóró Gíká dré lèle dhi tñi dhi, túmání àma kí adrúpi Tímotéyò be dhi, mà adré wárágà kònìdhi ni tísì,

² àmi, àma kí adrúpi lólo adrébhá Yésu Krísto ni ka ì tà tití i sè Kòlòsáyì na dhi i dré. Gíká àma kí Atá kòbhà áyi togó taní àmi rú, ìndì kofè tà kìdríkìdrì àmi dré!

Rúbì Taní tsa Kòlòsáyibhá i véna

³ Mà adré ngbú adrélé àwoyà fe Gíká, àma kí Mírì Yésu Krísto ni Atá dré àmi kí tà sè, adrészó kpà tà zi akódhi tí àmi dré.

⁴ Tako ko, mà yi tâle dhi, mì adré Yésu Krísto ni ka ì, adrészó móndyá lólo Gíká àdhya kí le ngíni ya dhi 'í.

⁵ Angyá ko, mì yi tá tà báti Rúbí Taní àdhya tsàlepi àmì véna dhi gó, mì dré adrészó mì bha tà Gíká dré zùle àmì dré bhù na dhi ni tà sè.

⁶ Rúbí Taní nda adré ayílé lò'wa dóro 'abe bvò wáyi 'ásè, adrészó lìle drídri. Adré kókpà 'òá kònìnì àmì kòfalé, kidhólé kítú mì dré tá Rúbí nda ni yízo gó, Gíká ni togó taní ni tà nízo báti dhi sè, atsálé ándrò kònìdhi.

⁷ Mì yi tá Rúbí nda àma kí àzíàmu, Êpàfúrà mà dré lèle tò dhi tí. Akódhi nda Krísto ni àzí 'olepi àmì kí tà sè, kitswálé ka'ile togó wáyi sè dhi 'í.

⁸ Dì akódhi tà àma dré àmì kí lèle angálépi Tírí Lólo vélésè dhi ni tà nì.

Pólò zi tà Gíká tí Kòlòsáyibhá i dré

⁹ Tà nda sè dhi, kidhólé kítú mà dré àmì kí tà yízo dhi sè dhi, mà adré tà zi Gíká tí àmì dré landè àko ró. Mà adré akódhi ni ti lizi, kò'oró àmì gále togyá wáyi ìndì tà nínì Tírí Lólo dré adrélé fèle dhi i sè bí, mì kòkitswáró tà Gíká dré adrélé lèle mì kò'o dhi kí ni dóro lavúlé be dhi bvó.

¹⁰ Mà adré ziá kònìnì, mì kàdréró atsílé ngóró dré kitswálé Mírì mǐlésè dhi tití, adrélé tà akódhi ni togó dré adrészó kinílé ásà dhi kí 'o kòdhya. Mì kàdré 'òá kònìnì dhi, mì ni adré lò'wa dóro 'a bí, adrészó kpà Gíká ni ni dóro adrészó lìle ába drídri.

¹¹ Mà adré kpà tà zi akódhi tití, kàdréró àmì kí tímbará áyi rínyí kàdrì mǐlanzílanzì ro dhi sè, mì kàdréró togó tsì tà tití i sè, adrészó kpà tà letè togó vwàvwà sè.

¹² Mì kàdré kpà àwoyà fe Gíká Atá dré kólénzé sè be. Angyá ko, akódhi 'o àmì kitswálé tití, mì

kòkisúró tà dré lazilé áyi móndyá lolo i dré tàyilé ro dhi áyi Opì ngádra àdhya na be dhi bvó.

¹³ Tàko ko, akódhi apá àma òpì tímímvá àdhya lésè gò, àma kí 'ozo afflé Opì áyi Mvá í dré lèle tò dhi àdhya lé.

¹⁴ Akódhi ní Mvá nda sè dhi, tr̄i àma kí tàkonzì, àma kí apázó tàkonzì ní rinyí lésè.

Krîsto dhya adrélépi ngá tití i drile dhi 'i, ìndì Ekélézyà ni dr̄i 'i

¹⁵ Krîsto nda, Gîká kitswálé nôle mì sè bwà ko dhi ní líndrí 'i. Akódhi Gîká ní Mváagó kâyo adrélépi ngá tití bhâle dhi i drile dhi 'i.

¹⁶ Tàko ko, Gîká 'o tá akódhi ngá tití dhi kí bha dhi kòdhya, gba kâdré ngá bhù na dhi 'i yà, ngá bvò dri dhi 'i yà, ngá kitswálé nôle mì sè dhi 'i yà, ngá kitswálé nôle mì sè ko dhi 'i yà, òpì 'i yà, rinyí 'i yà, ópí kâdrì 'i yà, kó ngalè rinyí adrészò òpì nya dhi 'i yà dhi. Bâti, Gîká bhâ tá ngá tití nda i akódhi sè, ìndì akódhi dré.

¹⁷ Akódhi tá kínó ngá tití dhi i kandrâ. Adré kpà ngá tití dhi kí 'o adrélé ru totó àyì kí àrà i 'ásè dhi nì.

¹⁸ Akódhi rúbhá ní dr̄i 'i, kòdhì adré tâá dhi, Ekélézyà ni dr̄i 'i. Akódhi ngá tití dhi kí kîdhoma 'i, ìndì Mvá kâyo ngâlepi dr̄idrì drâdrâ 'ásè dhi 'i, kâdrérô ngá tití dhi i drile be dhi bvó.

¹⁹ Tàko ko, Gîká nò tá dóro ní, í dré áyi tändi ní lídrì 'ole gâle áyi Mvá nda léna bî gò,

²⁰ akódhi ní 'ozo ngá tití dhi kí amú tódhyá í be dhi, gba kâdré ngá bvò dri dhi 'i yà, kó ngalè ngá bhù na dhi 'i yà dhi. Di Gîká bhâ tà kîdríkîdrí

àyi kòfalé ngá tití nda íbe, áyi Mvá nda ni kàrí kutulépi fa kipakipa dri dhi sè.

21 Ami ró dhi, àmi tá wáláká dhi vwàvwà ro Giká rúsè, adrélé akódhi ni kàribhá i ró, tà kònzi tití mì dré tá adrélé kisùle adrészó kpà 'òá dhi ki tà sè.

22 Di, nyànomvá dhi, Giká amú àmi tódhyá í be Krísto ni rúbhá fèle dràle àmi ki tà sè dhi sè dre, í kò'oró àmi apfòle í kandrá móndí lolo i ró, tà kònzi àko ìndì tà àko àmi rú.

23 Di, adré leá dhi, mì kàdré trôle àmi ki tà ka'ika'i rú, adrészó àmi ki totó tätä Rúbí Taní mì dré ka'ile gó adrészó mì bha ásà dhi dri. Rúbí Taní nda, Rúbí adrélé longolé móndyá tití bvò dri dhi i dré dhi 'i. Giká bhà ma, Pólò, adrélé Rúbí nda ni àzí 'olepi ró.

Azí Giká dré bhàle Pólò drígá Ekélézyà ni tà sè dhi

24 Nyànomvá dhi, má adré lenzélé kizà má dré adrélé nyàle àmi ki tà sè dhi i sè. Tako ko, áma rúbhá na dhi, má adré kizà Krísto dré kidhólé nyàle dhi ki ka'i nyàle kitswálé tití akódhi ni rúbhá ni tà sè, kòdhi adré tàá dhi, Ekélézyà ni tà sè.

25 Má atsá Ekélézyà nda ni àzí 'olepi ró, ngóró Giká dré àzí nda ni bhàle má drígá dhi tíni, má kòlongóró àmi dré Giká ni kúlí kitswálé tití be dhi bvó.

26 Giká zù tá tà lùzu ró nda zùzù kínó lésè móndyá lókyá tití i sè dhi i dré. Di, nyànomvá dhi, tadhá tà lùzu ró nda áyi móndyá lolo i dré dre.

²⁷ Tàko ko, Gïká nò dóro ni, í dré tà kàdrì lùzu ró ìndì mìlanzìlanzi ro í dré lèle 'ole móndyá súrú twá ro dhi i kòfalé nda ni 'ole àyi dré nile dhi. Tà kàdrì nda, Krísto adrélépi àmì léna, mì dré adrészó mì bha vélána kitswázó mìlanzìlanzi kisú dhi 'i.

²⁸ Dì mà adré Krísto nda ni tà longó móndyá tití i dré. Mà adré àyi kì kodzó adrészó àyi kì tadhá tògyá wáyi sè, mà kòkitswáró àyi àlo àlo tití dhi kì 'o apfôle Gïká kandrá, móndí li'wábhá Krísto na kitswálé tití dhi i ró.

²⁹ Tà nda sè dhi, má adré àzí 'o, adrészó kpà àdzú bhu akódhi ni rïnyí kàdrì adrélépi tà 'o má léna dhi sè.

2

¹ Má adré lèá mì kònì ngalè má adré àdzú bhu àmì kì tà sè, móndyá ka'ibhá Lèwòdikiyà na dhi kì tà sè, ìndì móndyá àruka tití áma nobhá rè ko dhi kì tà sè ngínì ya dhi.

² Má adré 'oá kònìnì kitswázó àyi kì togó tìmbà, ì kàmúró ru atsálé ngá àlo ró lèle na be dhi bvó. Má adré kpà lèá dhi, ì kòkisú tògyá gàle àyi léna bì, ì kòkitswáró Gïká ni tà lùzu ró dhi ni ni dóro lavúlé, adrészó tà nda ni ka'í kitswálé tití. Tà lùzu ró nda, Krísto ni tändi 'i.

³ Dhya ángùdhi ru amúlépi akódhi nda be dhi adré tògyá làgí kyàkyà zùlè akódhi léna dhi ni kisú, tà nini be.

⁴ Má adré tà kòdhi ni ta àmì dré, dhya àlo kòkitswáró àmì kì lití kúlí kìnì i sè ko.

⁵ Gba má dré adrészó àmì kòfalé yó dhi, áma togó ína ngbú àmì véna. Má adré lenzélé mì dré adrélé tà tití dhi ki 'o mǐbhalé tí dhi sè, ìndì mì dré adrélé àmì ki totó tätä àmì ki tà ka'ika'i Krísto na dhi léna dhi sè.

Ama ki lídrì Krísto na dhi

⁶ Dì ásà dhi, ngóró mì dré Yésu Krísto ni ka'ile adrélé àmì ki Mírì ro dre dhi tíni dhi, mì kàdré atsilé akódhi léna,

⁷ adrélé trôle akódhi rú, adrészó àmì ki tìmbà akódhi léna, mì kàtsáró rìnyi ró àmì ki tà ka'ika'i na, ngóró tadhálé àmì dré dhi tíni. Mì kàdré kpà àwoyà fe Gíká dré tà tití i sè.

⁸ Mì kònò dóro, dhya àlo kòlitíró àmì tògyá tàko adrélépi angálé móndí i drilésè dhi sè ko. Angyá ko, tògyá nda adré áyi totó labhi móndí kya i dri, ìndì tà bvò kònđi àdhya i dri. Adré áyi totó Krísto ni tà dri ko.

⁹ Tàko ko, Krísto nda ni rúbhá na dhi, Gíká 'o tá áyi tändi ni lídrì gàle gagà.

¹⁰ 'O kpà lídrì nda gàle àmì léna gagà Krísto na. Akódhi tìrí tití ópí kàdrì ro ìndì rìnyi ró dhi i drile.

¹¹ Akódhi léna dhi, Gíká 'o kpà àmì lwàle dre. Di, àmì ki lwàma nda, lwàma 'ole móndí ki drígá sè dhi 'i ko. Be ró dhi, Krísto 'o àmì lwàle, lovó kònzi rúbhá àdhya ni tingázó dhi nì.

¹² Tàko ko, à sì tá àmì túmǎní akódhi be bátisimò na gó, àmì ki tingázó túmǎní akódhi be, mì dré Gíká ni rìnyi akódhi ni tingázó dràdrà lésè dhi ni ka'ile dhi sè.

¹³ Wáláká dhi, àmì tá móndí dràbhá dre dhi 'i àmì ki tàkonzi ki tà sè. A lwà tá kpà àmì,

lovó kònzi rúbhá àdhya ni tingázó dhi ko. Di, nyànomvá dhi, Gíká 'o àmi adrílé túmání Krísto be dre. Tàko ko, trí àma ki tàkonzi i tití gò,

¹⁴ tà tisile tátrítrí kúli na adrébhá tá tà bha àma dri dhi ki pfúzo. Bati, tingá tà nda i àma rúsé, tidilé fa kipakipa dri.

¹⁵ Lavú kpà tirí kònzi ópí kàdrí ro ìndí rínyi ró dhi i, àyi ki rínyi tingázó àyi drígásè, àyi ki tà yaya tadhadzó móndyá tití dhi i dré nôle.

¹⁶ Di ásà dhi, mì kòtayí àmi dhya àlo dré tàbvó tâle, ngá mì dré adrélé nyàle dhi ki tà sè yà, kó ngalè ngá mì dré adrélé mvùle dhi ki tà sè yà dhi ko. Mì kòtayí kpà àmi tàbvó tâle gwányá adrészó Gíká ni lindrí bha dhi ni tà sè yà, gwányá mbă si àdhya ni tà sè yà, kó ngalè kítú sàbátù àdhya ni tà sè yà dhi ko.

¹⁷ Tà nda kòdhi i ngbà 'í tà adrébhá alile dhi ki líndrí 'i. Di, tà tändi ína Krísto 'i.

¹⁸ Mì kòtayí kpà móndyá adrébhá àyi ki tà bha kíní mi túrúpfú sè ìndí adrébhá ángélo kí lindrí bha dhi i adrélé tà bha àmi dri ko. Móndyá làsú be kònini nda i adré ngá i dré nôle toróbí tíni dhi ki tà tití, adrészó àyi ki afà àyi ki tà kisule àngyá dhi i sè.

¹⁹ Di, i lanzí ru Krísto, adrélápi rúbhá ni drí 'i dhi be dre. Tákò akódhi nda adré rúbhá ni kìgá tití dhi ki 'o ru amú kídri tití ìndí bă tití adrébhá àyi ki tití dhi i sè gò, rúbhá nda dré adrészó mbále ngóró Gíká dré adrélé lèle dhi tíni.

²⁰ Mì drà kó túmání Krísto be tà bvò kòndi àdhya i lésè dre dhi, mì adré dì àmikya tà 'o ngóró móndyá bvò kòndi àdhya kya tíni àdho tà

sè? Angyá ko, mì adré tòlí lású be kònìnì dhi ki lebè kòdhyá:

21 «Mí kòdo ngá kòndi mí drígá ko! Mí kòtabhí ngá kòndi ni tàdzí ko! Mí kòtabè ngá kòndi ko!»

22 Ngá tití adrészó tà 'o ásà nda kòdhi i adré ñwàle ñwanjwà. Kòdhi íbe dhi, tòlí nda i tà tadhálé nda íbe dhi i adré ngbà 'í angálé móndyá bvò kòndi àdhyá i drilésè.

23 Tà báti ró dhi, tòlí lású be kònìnì nda i sù ngóró tòlí tògya ró dhi i tíni. Tàko ko, à adré tàá dhi, lè à kàdré trôle Gíká ni tà rú, à kàdré dhyá ki tà bha kíní mi, ìndì à kàdré dhyá ki rúbhá 'o adrélé kízà nya. Dì, tòlí nda i kitswá àyikya àma ki ledé lovó kònzi àma ki rúbhá kya ki ató àma pálé dhi bwà ko.

3

1 Dì ásà dhi, Gíká dré àmì ki tingálé dràdrà lésè túmáni Krísto be dhi sè dhi, mì kàdré àmì ki togó bha tà kurú na bhù na dhi i dri. Kònàle dhi, Krísto adré lirílé Gíká ni dríágó lésè.

2 Mì kàdré tà bvò kòndi àdhyá ki kisù kòdhyá ko. Be ró dhi, mì kàdré àmikya tà kurú na bhù na dhi ki kisù kòdhyá.

3 Tàko ko, mì drà dre, ìndì Gíká zù àmì ki lídrì tídhí ro dhi Krísto be í léna dre.

4 Báti, àmì ki lídrì nda Krísto 'í. Dì lókyá akódhi nda dré dra apfòzo dhi tú dhi, mì ni kókpà apfò túmáni akódhi be akódhi ni mǐlanzìlanzì na.

Lídrì àku, ìndì lídrì tídhí

5 Di ásà dhi, lè mì kò'ò àmì kì lídrì àku bvò kòndì àdhya ni tà i todràle. Tà nda i tà kònì 'i: ndòtò tà, tà ndí ró dhi, rúbhá lovó bhàma, lovó kònzi kì bhàma, ìndì ngá lovó bhàma. Tàko ko, ngá lovó bhàma, gíká tåko kì lindrì bhàma 'i.

6 Tà nda kòdhì i sè dhi, Gíká ni kombà adré alile móndyá adrébhá ligílé akódhì rú dhi i dri.

7 Wáláká dhi, mì fè tá àmì adrélé tatsilé tà nda kì 'obe.

8 Di, nyànomvá dhi, lè mì kòtingá àmì rúsè tà lású be kònìnì dhi i tití: togóaswa, kombà, tà kònzi, móndí kì rú tåma kònzi dhi, ìndì kúlì swà adrébhá apfôle àmì silésè dhi i.

9 Mì kòtà kpà kinzò àmì kòfalésè ko. Tàko ko, mì tingá àmì rúsè àmì kì lídrì àku túmání tà kònzi tití mì dré tá adrélé 'ole dhi íbe dre gò,

10 mì dré lídrì tídhí ro dhi ni asózó àmì rú. Gíká àmì kì bhàlepi dhi adré àmì kì lídrì nda ni ladzá atsálé tídhí ro lású be ína tíni, mì kòkitswáró akódhì ni ni doro lavúlé be dhi bvó.

11 Di ásà dhi, móndí i vélé twátwa ko, gba i kàdré Yúdà ànzi 'i yà, kó ngalè móndí Yúdà ànzi ró ko dhi 'i yà, móndí lwàle dhi 'i yà, kó ngalè móndí lwàle ko dhi 'i yà, móndí súrú twá ro dhi 'i yà, móndí tà nibhá ko dhi 'i yà, màrabà 'i yà, kó ngalè móndí màrabà ro ko dhi 'i yà dhi. Tà kàdrì lavúlé dhi ngbà 'i Krísto adrélépi àyi tití nda i léna, ìndì adrélépi tà tití dhi 'i dhi 'i.

12 Di àmì Gíká dré lèle tò ìndì dré zìle adrélé móndyá lolo ína i ró ni i, mì kòtosó àmì tà doro mì dré adrélé 'ole àmì kì togó doro sè dhi i sè, àmì kì tà mì dré adrélé bhàle kíní mi dhi sè, àmì kì togó yàyà sè, ìndì àmì kì togó vwàvvà sè.

13 Mì kàdré àmì kì adrúpi kì tà yàyà mvo, adrészó àmì kì tàkonzì tri àmì kòfalésè, gba tàkonzì 'ole àmì rú nda kàdré àdho tà 'i ya dhi. Mì kàdré àmì kì adrúpi kì tàkonzì tri, ngóró Mírì dré àmì kì tàkonzì trile dhi tíni.

14 Tà kàdrì tà tití nda kì lavulépi dhi, tà kònìdhi 'i: Mì kòtosó àmì lèle sè. Tàko ko, lèle nda adré àmì kì amú adrélé ngá àlo ró kitswálé tití dhi nì.

15 Mì kàdré Krísto ni tà kìdríkìdrí tayí adrélé òpì nya àmì kì togó na. Angyá ko, Gíká azí àmì adrélé rúbhá àlo ró tà kìdríkìdrí na. Mì kàdré kpà àwoyà fe Gíká dré.

16 Mì kàdré Krísto ni kúlì tayí adrélé gàle àmì léna bì, mì kàdréró tà tadhá ìndì ru kodzó àmì kòfalésè tògyá wáyi sè. Mì kàdré longó Gíká ni Kúlì na dhi kì ngo, túmáni longó adrészó Gíká ni rú bha kùle dhi íbe, ìndì longó adrébhá angálé Tírì Lólo vélésè dhi íbe, adrészó àwoyà ta Gíká dré.

17 Kúlì tití mì dré adrélé tâle ìndì tà tití mì dré adrélé 'ole dhi i, mì kàdré 'òá Mírì Yésu ni rú sè, adrészó àwoyà fe Gíká Atá dré akódhì sè.

Ago ki tà àyi kì tòkó íbe dhi, ìndì ànzimvá kì tà àyi kì tibhá íbe dhi

18 Ami tòkó i, mì kàdré àmì kì drì asó àmì kì àgo i kandrá, ngóró dré kitswálé móndyá adrébhá Mírì na dhi i sè dhi tíni.

19 Ami àgo i, mì kàdré àmì kì tòkó kì le. Mì kòbhà kpà togó kùdzí àyì rú ko.

20 Ami ànzimvá i, mì kàdré àmì kì tibhá kì kúlì ka'í 'ole tà tití i sè. Tàko ko, Mírì ni togó adré kinílé tà nda sè.

²¹ Ami, ànzì ki atá i, mì kàdré àmi ki ànzimvá ki togó 'o aswálé àngyá ko, àyi ki togó kòlanziró ko.

Màrábà ki tà àyi ki míri íbe dhi

²² Ami màrábà ro ni i, mì kàdré àmi ki míri bvò kòndì àdhya ki kúlí ka'i 'ole tà tití i sè. Di, mì kàdré ngbà 'í 'òá kònini àyi nda i mi, àmi ki tà kàdréró doro àyi mǐlésè dhi bvó ko. Be ró dhi, mì kàdré 'òá kònini àmi ki togó wáyi sè, ìndì mì dré adrélé Míri ni ro dhi sè.

²³ Tà tití ángùdhi mì dré adrélé 'ole dhi i, mì kàdré 'òá àmi ki togó wáyi sè, ngóró mì dré adrélé 'òá Míri dré dhi tíni, móndí i dré dhi tíni ko.

²⁴ Tàko ko, mì ni tâle dhi, mì ni làgí mûrúngú Míri dré lazilé áyi ànzì i dré tâyilé ro dhi ni kisú dhi be. Míri mì dré adrészó tà ni ni 'o màrábà ni tíni dhi, Míri Yésu Krísto 'i.

²⁵ Di, dhya adrélépi tà kònzi 'o dhi ni tà kònzi kisú tà kònzi í dré 'ole dhi i tí. Tàko ko, Gïká adré móndí ki no twátwa ko.

4

¹ Ami míri ro ni i, mì kàdré àmi ki màrábà ki 'o doro ìndì gyágya. Mì kòtivì ko tâle dhi, àmi kókpà Míri íbe bhù na dhi.

Tà àruka tâle Kòlòsáyibhá ki kodzozó dhi i

² Mì kàdré àmi ki fe adrélé tà zi Gïká tí landè àko ró, adrészó tâmiga dri, adrélé kpà àwoyà fe akódhì dré.

³ Mì kàdré kpà tà zi Gïká tí àma dré, kònzi ró láti àma dré kitswázó Krísto ni tà lùzu ró dhi

ní longó be dhi bvó. Tàko ko, tà nda tà má dré adrészó bă nya ásà dhi 'i.

⁴ Dì mì kàdré tà zi akódhi tí, má kòkitswáró tà nda ní longó ngádra 'á, ngóró dré kítswálé má dré 'ole dhi tíni.

⁵ Mì kàdré tà 'o tògyá sè móndyá Yésu ní ka'ibhá ko dhi i kòfalé. Mì kàdré lókyá wáyi mì dré adrészó ába dhi kí likí, adrészó tà doro 'o ásà.

⁶ Mì kàdré ngbú kúlí ta àmì kí togó doro sè, kúlí nda i kàdréró kínkini ngóró ta'i dàle mányàngá na dhi tíni, mì kòniró kpà adrélé tà logó móndí àlo àlo tití adrébhá tà lizi àmì tí dhi i dré dhi be.

Mòdo kùdù

⁷ Ama kí adrúpi Tíkíkò mà dré lèle tò dhi ní áma rúbí tití dhi kí longó àmì dré. Akódhi nda àma kí àzìàmu 'i, ìndì Mírì ní àzí 'olepi, kítswálé ka'ile togó wáyi sè dhi 'i.

⁸ Dì má adré akódhi ní dzo àmì véna, mì kòniró àma kí tà tití dhi i, ìndì kòtìmbàrò àmì àmì kí tà ka'ika'i na.

⁹ Ì adré lìle àmì véna, túmáni àma kí adrúpi Onèsímò mà dré lèle tò dhi be. Akódhi nda angá àmì kí tändi i kòfalésè, ìndì kítswá adrélé ka'ile togó wáyi sè. Ayí nda i kònì dra tsa dhi, i ní tà tití adrébhá lavúlé kònwa dhi kí tití àmì dré.

¹⁰ Arìstàrúkò mà dré adrészó bădzó 'á akódhi be dhi, fè mòdo àmì dré. Márokò, Bárànábà ní kòdromvá fè kpà mòdo àmì dré. Mì yi tá akódhi nda ní tà drídri dre. Kòtsa àmì véna dhi, mì kòka'i akódhi dòle àmì véna togó doro sè.

¹¹ Yésu, adrélé kpà rú zile Yúsitò dhi, fè kpà mòdo àmì dré. Ayí nda kòdhì i Yúdà ànzì adrébhá àma kí àzìàmu Gíká ní Opì ní tà sè dhi i

kòfalé dhi 'i àyi pátí. Ì adré kpà áma togó tindrì tò.

¹² Èpafúrà angálépi àmi kòfalésè, adrélépi kpà Yésu Krísto ni màrabà ro dhi, fè mòdo àmi dré. Akódhi nda adré ngbú tà zi Gíká tí àmi dré togó be àtsi ró, mì kàdréró àmi kì totó tätä, adrélé li'wálé àmi kì tà ka'ika'i na, adrélé tà Gíká dré adrélé lèle mì kò'o dhi kì ka'i 'òle tití.

¹³ Má ni kitswá taá akódhi nda ni tà sè dhi, adré áyi fe adrélé àzí 'o àmi kì tà sè, ìndì móndyá ka'ibhá Làwòdikiyà na ìndì Yèràpóli na dhi kì tà sè.

¹⁴ Ama kì adrúpi Lúkà mà dré lèle tò, adrélépi kódzó ro dhi, ì fè mòdo àmi dré túmäní Démà be.

¹⁵ Mì kòfè mòdo àma kì adrúpi adrébhá Làwòdikiyà na dhi i dré, Nífà dré, ìndì móndyá Èkélézyà àdhya adrébhá ru kímó akódhi ni dzó na dhi i dré.

¹⁶ A kònà wárágà kònìdhi àmi kòfalé dre dhi, mì kòmù wárágà nda Èkélézyà Làwòdikiyà na dhi dré kpà nàle be. Má adré kpà lèá dhi, mì kodo wárágà má dré tá mùle àyi nda i dré dhi nàle àmi kòfalé be.

¹⁷ Mì kòtà Arùkipò dré dhi: «Mí kònò dóro, mí kò'oró àzí Mírì dré bhàle mí drígá dhi akílé tití.»

¹⁸ Ma, Pólò, má adré kúlí kònì kì tisì áma tändi ni drígá sè, mòdo fèzo àmi dré. Mì kòtivì áma nyìrì kì tà ko. Gíká ni togó tanì kàdré àmi íbe!

Logo (Logoti)

**Logoti (Logo): BUKU TA TIDHI//RU YIZO DHYADHYA
New Testament**

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Logo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 May 2025 from source
files dated 10 May 2025

942af0a0-42ea-5477-8f1a-fed39823f32b